1STROOM
DUIVEN & WESTERVOORT
1Stroom werkt voor de gemeente Duiven
en de gemeente Westervoort

1Stroom

Koning Willem-Alexanderplein 1
Postbus 6
6920 AA Duiven

(088) 695 3000
info@1stroom.nl
www.1stroom.nl

Aan de gemeenteraad

datum	:	28 november 2025
zaaknummer	:	Z/25/142927 /201715140
onderwerp	:	Begrotingswijziging 1Stroom 2026 t.b.v. uitvoering Sociaal Domein
contactpersoon	:	[redacted]

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor de zomer bent u door uw college geïnformeerd over de uitdagingen in de uitvoering van het Sociaal Domein en extra tijdelijke middelen die toegekend zijn om de uitvoering in de 2e helft van 2025 te stabiliseren. Hierover is ook gerapporteerd in de Halfjaarrapportage 1Stroom 2025, die u afgelopen najaar is toegestuurd. Aanvullend heeft de gemeenteraad van Duiven middelen beschikbaar gesteld voor het wegwerken van de Wmo-wachtlijst.

Naast deze interventie, is de afgelopen maanden de problematiek nader geanalyseerd, met als doel in beeld te brengen wat nodig is om de capaciteit van de uitvoering van het Sociaal Domein duurzaam te faciliteren. Daarbij is telkens het uitgangspunt geweest om naast het kunnen naleven van wettelijke kaders ook de samenleving zo goed mogelijk te bedienen. Het functioneren van de uitvoering van het Sociaal Domein wordt immers direct in de maatschappij gevoeld.

De bevindingen uit deze analyse worden in deze brief met u gedeeld, als ook de maatregel die we voornemens zijn te nemen om formatie en werkvoorraad in balans te brengen. Eerst wordt de huidige stand van zaken toegelicht.

Stand van zaken wachttijden
De voor de zomer toegekende middelen voor 2025 worden volledig ingezet. Mede door de situatie op de arbeidsmarkt heeft het wervingsproces voor de benodigde inhuur wat tijd in beslag genomen. Hierdoor zijn in de zomerperiode de wachtlijsten nog iets opgelopen. Na de zomer is het inlopen van achterstanden weer zichtbaar geworden. Voor Wmo Duiven leidt dit tot het volledig wegwerken van de wachtlijsten in 2025. Ook de wachtlijst Wmo voor Westervoort wordt grotendeels weggewerkt. Half november bedraagt de wachttijd voor de Wmo in Duiven twee maanden, in Westervoort drie maanden.

De overige wachtlijsten zijn gestabiliseerd, conform de verwachting. Hierin spelen ook ‘seizoensinvloeden’, periodes met meer en minder meldingen, een rol. De wachttijd voor Jeugd bedraagt drie maanden. Bij Inburgering is onvoldoende capaciteit om statushouders vroegtijdig in traject te nemen. Ook ontbreekt het aan tijd om statushouders goed door het traject te geleiden. Bij Bijzondere Bijstand is er een kleine achterstand door een kwetsbare bezetting bij het Sociaal Loket. Bij het Expertiseteam (dat werkt aan risicovolle meldingen in het kader van

Zorg & Veiligheid) staan er 16 meldingen op de wachtlijst en is de werkvoorraad per persoon zeer hoog, zodat gekozen moet worden welke urgente situatie wel en niet wordt opgepakt. Bij Schuldhulpverlening en Leerlingenvervoer zijn er geen wachttijden.

Bevindingen nadere analyse
Zoals aangegeven is geanalyseerd hoe de achterstanden tot stand zijn gekomen, als ook hoe deze kunnen worden aangepakt. De belangrijkste bevindingen worden hieronder toegelicht.

- De oorzaken van de wachtlijsten zijn divers. Deels komt dit door toename van het werk, toegenomen complexiteit/zwaardere casuïstiek (en dus maatschappelijke ontwikkelingen) waarvoor meer inspanning nodig is, deels door personele situaties. Denk bij dit laatste aan zwangerschaps- en ouderschapsverloven, maar ook aan ziekte en uitval die in gevallen ook gerelateerd is aan werkdruk.
- De afgelopen jaren heeft, om diverse begrijpelijke redenen, in de uitvoering de focus voornamelijk gelegen op het reduceren van kosten en procesoptimalisaties. Dit komt mede door de situatie van beide gemeenten waarin (net als op veel andere plekken in Nederland) scherp naar de uitgaven moest worden gekeken. Dit leidde onbedoeld tot achterstanden. Eerdere interventies om de wachtlijsten te reduceren hebben niet het gewenste effect gehad.
- Voor meerdere disciplines worden de wettelijke termijnen vaak niet gehaald. Dit levert risico's op, zowel financieel als wettelijk, maar ook met het oog op het gewenste behoud van personeel. De gevolgen van de achterstanden zijn groot en versterken elkaar. Zo is er sprake van:
    - Extra contactmomenten met inwoners over de wachttijd, middels telefoon, e-mail, en leidend tot bezwaren en klachten.
    - Langere wachttijden, waardoor de situatie van inwoners soms verslechtert. Casuïstiek kan hierdoor complexer worden, meer tijd kosten en minder makkelijk op te lossen zijn.
    - Extra routes via andere verwijzers, waardoor de passendheid afneemt en de kosten toenemen.

De werkdruk die met bovenstaande gepaard gaat leidt niet zelden tot meer uitval en verminderde zorgvuldigheid waardoor fouten, klachten en bezwaren toenemen.

Op basis van deze bevindingen kunnen de volgende conclusies getrokken worden.

- De formatie in de uitvoering van het Sociaal Domein is de afgelopen jaren te krap in het jasje komen te zitten.
- Om in 2026 de uitvoering van het Sociaal Domein op de verschillende disciplines conform de (wettelijke) kaders uit te kunnen voeren is een uitbreiding van de formatie Sociaal Domein nodig.
- De extra formatiebehoefte voor 2026 is, op basis van de huidige inrichting, taken en werkwijzen, 4.97 fte, uitgaande van het bestuurlijk doel om bestaande wachtlijsten weg te werken, ons aan wettelijke kaders te kunnen houden en de maatschappij afdoende te kunnen bedienen.
- In de systematiek is nog onvoldoende verband tussen de werkvoorraad, gewenste werkwijze en beschikbare formatie, waardoor schommelingen in werkvoorraad en bezetting moeilijk kunnen worden opgevangen. Dit werkt achterstanden in de hand.

Conclusie
De problematiek in de uitvoering van het Sociaal Domein erkennen wij en de urgentie om dit aan te pakken wordt gevoeld. Voor meerdere disciplines worden de wettelijke termijnen vaak niet gehaald. Dit levert risico's op, zowel financieel als wettelijk, maar ook met het oog op het

gewenste behoud van personeel. En het allerbelangrijkst en wat ons betreft het minst acceptabel, is dat kwetsbare inwoners vaak te lang moeten wachten op ondersteuning, waardoor hun problematiek verergert.

De tijdelijke interventie voor de zomer heeft het verwachte effect op de wachttijden gehad. Echter, het was een pleister op de wond. Die inschatting hebben we destijds ook gemaakt. Nu de dieperliggende oorzaken bekend zijn, en we zien dat deze een structureel karakter hebben, zien we ook dat deze situatie vraagt om een structurele oplossing. De oplossing die wij voorstaan, is om de formatie van 1Stroom ten behoeve van de uitvoering in het Sociaal Domein structureel uit te breiden met 5 fte. Dit vraag een structurele investering van € 447.300. Deze middelen zullen voornamelijk worden aangewend om de capaciteit en daarmee het niveau van de taakvelden 'Zorg & Veiligheid' en 'Inburgering' te versterken. Dit betreft twee taakvelden waar we op dit moment niet op niveau zijn en daarmee risico's lopen.

Dit, aanvullend aan de eerdere versterkingen op Wmo en Jeugd, is een structurele versterking van onze dienstverlening aan de inwoners. Door de toekenning van middelen om de formatie en de werkvoorraad in balans te brengen, kunnen meldingen en aanvragen binnen de wettelijke en beoogde termijn afgehandeld worden en worden kwetsbare inwoners conform de kaders bediend. Bovendien neemt de tevredenheid van inwoners over de dienstverlening van het Sociaal Domein toe, beleven medewerkers meer werkplezier en wordt voorkomen dat onnodige kosten worden gemaakt in de toekenning van voorzieningen.

Ook vanuit het oogpunt van kosten-efficiëntie prevaleert de structurele uitbreiding. Bovendien sluit het duurzaam aangaan van contracten aan bij de bredere sturingsfilosofie van 1Stroom, waarin we het inhuurpercentage willen drukken.

Aanvullend heeft de directie van 1Stroom opdracht gekregen om na 1 januari 2026 vanuit het nieuwe Sociaal Domein (in het kader van de organisatieontwikkeling wijzigt de structuur) tot een uitwerking te komen hoe de formatie van de uitvoering van het Sociaal Domein voor de toekomst stabieler en meer structureel aansluiting kan vinden bij de maatschappelijke ontwikkelingen – met als doel zoveel mogelijk achterstanden en wachtlijsten te voorkomen. In deze nadere uitwerking moeten zowel sturingsmogelijkheden als een sterkere monitoring een plek krijgen. Deze uitwerking wordt vóór het opstellen van de begroting 2027-2030 aan het dagelijks bestuur voorgelegd.

Begrotingswijziging 1Stroom 2026
De benodigde extra middelen van € 447.300 kunnen niet worden opgevangen in de bestaande begroting van 1Stroom. Er is een begrotingswijziging voor het kalenderjaar 2026 nodig. De structurele doorwerking van deze wijziging wordt meegenomen in de begroting 1Stroom 2027-2029.

De omvang van de begroting 1Stroom 2026 neemt t.o.v. de initiële begroting toe met € 447.300. Dit betekent dat de bijdrage van de gemeente Duiven in 2026 met € 272.853 en de bijdrage van de gemeente Westervoort met € 174.447 toeneemt. Dit moet worden verwerkt in de Voorjaarsnota's 2026 van de gemeenten Duiven en Westervoort.

U wordt, conform de wet gemeenschappelijke regelingen, in de gelegenheid gesteld om een zienswijze op deze begrotingswijziging uit te brengen. Wij ontvangen uw zienswijze graag uiterlijk 18 februari 2026. Na ontvangst van de zienswijzen nemen wij een definitief besluit.

Gezien de aard en urgentie van de problematiek kan eigenlijk niet gewacht worden met het werven van medewerkers voor de uitvoering van het Sociaal Domein, totdat zeker is dat de middelen worden toegekend. Vooruitlopend op uw zienswijzen en daarmee op definitieve

besluitvorming hebben wij de directie opdracht gegeven de werving op te starten om daarmee de kans te vergroten dat al snel in 2026 de ontstane problematiek kan worden aanpakt. Bij het aangaan van contracten met nieuwe medewerkers zal gewacht worden op definitieve besluitvorming, alvorens meerjarige verplichtingen aan te gaan.

We zijn ons er zeer van bewust dat we een (beperkt) financieel risico nemen, mochten de zienswijzen van de raden nopen tot het nemen van een ander besluit, maar we nemen dit risico vanuit onze verantwoordelijkheid. Aangezien we zien welke effecten de huidige situatie richting onze inwoners met zich meebrengt, vinden we het belangrijk om zo snel mogelijk hier stappen in te zetten en daarmee die effecten te mitigeren.

Tot slot
Met deze brief hopen wij u afdoende geïnformeerd te hebben over de aard en omvang van de problematiek en de oplossing die wij voorstaan om de knelpunten aan te pakken. Onder meer via de updates vanuit de Monitor Sociaal Domein zullen we u ook in 2026 nader op de hoogte brengen over de effecten van de voorgestelde ingrepen.

Met vriendelijke groeten,

Algemeen bestuur van 1Stroom

D.D.J. de Vries	mr. H.B. Hieltjes
secretaris	voorzitter

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 28-11-2025 10:04 CET
Document ID:
7f201bea-53b4-4993-b389-33db1be113a9